

میلعلو وه

ردن آیریگر اکهو و راکذا ربرار متسا ترورض ی گدنز

16 سلج - رکذ و درو - یرصبن اونء شیدد حرشد

تانابید

ی نار هط ی نیسدن سحدمحم دید جاد الله تیآ تررض
هرسد الله س دق

ميجرلا ناطيشلا نم لله ايدو عاً
 ميجرلا ن محرلا الله مسب
 نيلسر ما فرشا يلع ماسلا و قوئصلا و نيملا علا بر لله دمحا
 نيرهاطلا نيبيطلا هلا يلع و دمحم مساقلا يبا نيبيلا متاخو
 نيعمجا مهنادعا يلع متعللاو

يرصبلا ناونعلا ماسلا هيلع قداصلا ماملالا اق:

و كلام نعدذ و يدرو نغشت لاف، راهنلا و ليلا عانا نم عاسل كي فداروا يلكاذ عم
 هيل فالتخت تكم امك هيل فالتخا

زور هتابش لوط رد نم! ريگد ارم تقو "دنيامرفي م يرصب ناونع هب ماسلا هيلع قداص ماما»
 لابق هك روطن مامه و رانز اب مركذ و درو زا ارم سپ؛ تسا عنام و تدمآوت فر نيا هك مراد يراكذا و داروا
 «! نك هعجارم و اهب مه ن لا يدركي م هعجارم سنان بكلام هب
 يگنوگچ و اعدتسات يفيك و¹ (اهب هوعداق يئسحلا عامسلا لله و) هفيرش هيا هبع جار هتشنگ هسلج رد
 دش ضرع ي بلاطم نآ مزلا تامدقم و دنوادخ زا ندرک بلط

ناسنا يرطف زايذ، لامك هب لوصو بلط

زا ناسنا هكنيا ايا؟ يرطف ي زايذ ايد، تسا يرابتعا يرم بلط ايا هك تسا نيا رد تبحص
 يگدنز فادها زا چراخ يرم، دنكي م بلط ار دوخ دوجو رد ي هلا تافصد و عامسا ققحت راگدرورپ
 نيحلاص و نيبرقم همرز رد ار وا و دوشي م لاحشوخ دوخ مدنبلط هطساو هب دنوادخ ايا؟ دوشي م يقلت
 ي زايذ، بلط هكنيا ايد، ميراد ي تيم ام اذل و دنامي م يلاذ ادخ تشهب مينك بلط ام رگا و دروي مرد
 ؟تسا يرطف

عفر موزلا و ي هلا تافصد و عامسا ماقم رد دورو هب ناسنا ي تاذ زايذ هرابرد، هتشنگ تاسلج ي ط
 ركذ ي بلاطم، تسا مداد رارق ناسنا نومك رد دنوادخ هك ي ياهداعتسا ندياسر تيلعف هب و ي ناملظ بجد
 ؛تسا رشب ي نادجو و يرطف زايذ و ي عيبط ريسم، الله ي لا قيرط و كونسوريس هار هك دش ضرع دش
 ؟دناه تشاذگ دوخ رس رب ي تمارك جات هچ دنتسيذ بلط ماقم رد هك ي مدرم نيا و مينك هچ مينك بلط رگا
 رهوگ و دناه دش چراخ دوخ ي عيبط ريسم نآ زا، دننار نكي م هجيتت و فدهن نودب ار دوخ ي ايند هك ي دارفا
 ي م درخ ار نآ هك دناه درسي لافطت سدهب دراد ار ناطلسد تسد ي اربن دش نيگذ تيلباق هك ي دنمشزرا
 دنربي م نيذرا ار نآ ندياسر تيلعف هب و تخادرپ و لاج دادعتسا و شزرا رگيد و دننك

هك تسا نيا (اهب هوعداق يئسحلا عامسلا لله و) هفيرش هيا رد (اهب هوعداق) مرقف يانعم هك تشنگ
 حبيست و نتشند طقف. دهد رارق ي هلا عامسا ي نيوكتر ريثات و ذوفن و مرطيس تحت رد ار دوخ دياب ناسنا
 .تسا نذل لوگ ار دوخ، نذل تسد ي هاوخلد راک ره هب دعب و نتفگ الله ايد و نتخادنا

قلطم لامك هب لوصو قيرط، راگدرورپ عامسا هب لسوت

عامسا، تسا قلطم لامك و ضحم تقيقد، تاذ ماقم رد راگدرورپ سدقم دوجو هك روطن مامه
 راگدرورپ لامك و قلاطا هب زيب دنتسه عامسا نآ همزلا هك ي هلا تافصد و تاذ نآ تاشوارت هك ي هلا
 دناسر ي قلطم لامك نآ هب ار دوخ دهاوخي م هك ي سك اذل²؛ دنشاب ي م قلطم لامك و هقلطم تقيقد ي اراد

1: 360، ص 3، ج 1، سي سانشالله 180. هيا (7) فارعا هروس

«! ديناوخ نيرتهب ي اهمان و عامسا نآ ابار و اسپ؛ دراد دوجو نيرتهب ي اهمان و نيرتوكين عامسا دنوادخ ي اربزا
 2: 226، ص 1، ج 1، سي سانشالله هب دوش عوجر ي هلا تافصد و عامسا قلطم لامك نومارپ رتشيبي علاطا تهج

دورب لایب و دنک دوعصتسا دصقم نآ هب ندیسر قیرط هک ییاههار زا دیاب
 عفانم ،ندرک یراتفر دپ ادخ قلخ اب ،ندارنگ دوهیپ ار دوخ تقو ،ندز تمهت ،ندرک تبیغ ایآ
 یصخش یاهکلام اب ار اهرایعم و ندوب روحمدوخ لئاسم رد و ایاضق رد ،نتساوخ دوخ یارب ار
 م هک میمصت ره و دنزب یراک ره هب تسد و دنیشنب یسکرگا؟! تسادخ هب ندیسر یاههار ،ندیجنس
 هب هک دنادب دیاب ،دنک شوخ نآرقه تایآ و داروا و راکذا زا یملاک دنچ هب ار دوخ لد و دریگد دهاوخ
 بتسا هتفر ههاریب

هلصاف اُدبم نآ زا ،دنک تکرح قیرط نآ فالخرب هک رادقم ره هب ناسنا¹؛ اُدبم لآ! الله نَم دَنزب مَلو
 دوشی مذ بتترم و الامعا رب یرثا چیه و تسا هتفرگ

ناسنا دوجو رد یهلا عامسا ققحت تیفیک رد یلیثمت

ار وجشناد رگا .دنک لیصحت نآ رد دهاوخیم وجشناد کئی هک دراد ار یهاگشناد مکدی ههلا عامسا
 ،دناوخیم کذلک ائما و یژولویزیف رد هک ار یبلاطم مقس و تحصد دناوتی مذ ،دنربذ چیرشت نلاس هب
 دیاب وجشناد .دنیب ندب یاهم تسیس و حراوج و واضعا رب ار بورکیم تارثا دناوتی مذ ؛دهد صبخشت
 و راد ریثات و نوخ شدرگ متسیس شوخ دیاب ؛دنک دهاشم دوخ مشچ اب لامع دنکی م سیردت داتسا ار هچنآ
 و دنک هدایپ لمع ماقم رد دناوخ فالتمخ بتکر رد هچنآ دیاب ؛دیامد دهاشم ندب یبصد متسیس رب ار مس و
 دشاب هتشداد دوجو ی تاهابتشا اهنآ رد تسا نکم هک دنکد افنکا اهنآ هب یروئت کئی ناونع هب طقف
 هب طقف بلاطم نیا ،دنک ظفر راوی طوط دهدی م سرد داتسا ار هچنآ صخش هک دشاب رارق رگا
 دنک نادجو و رواب ار اهنآ دناوتی مذ و دراد دوجو وان هذ رد راو نکین اونع

ار کذلک ائما و ندز نوتس ،لپ ندرک تروپاس و نخاس موخ هک یرامعم یسدنهم یوجشناد کئی
 لمع ماقم رد و دنک هب ساحم دوشی م دراو نوتس ره رب هک ار یژانند و راشف نازیم دیاب ،دنکی معلطم
 راشف زا دناوتی م رد قچل پ کئی هب مدش هتسب هیواز کئی هک دنک دهاشم لامع لائتمب اینم ؛دیامد هبرجت زین
 زا دعب و دنک هبرجت ار دوخ شناد لامع رگا هکنیا هجیتت .دنک مک لپ بعکم رتمیتناس ره رب مدش دراو
 نامتخاس کئی ،یفاضا نزو لمحت مدع مطساو هب هبترم کئی ،دنزب یراک هب تسد ن دناوخ سرد لاس دنچ
 دزیری م ورف هقبطنچ

؛تسا هیلک هفلتمخ عامسا یاراد لبعتم دناوخذ .تسا لیبق نیمه زا زین الله یلا قیرط و ادخ هار
 رثا اهنیا زا مادکره هک دنتسه یهلا هیلک عامسا ،رداق ،ربدم ،ریدم ،فوطع ،قزار ،میلع ،میحر ،دودو
 عیمج هکلب ،تسین هدام ملع طقف نیوکت ملع زا روظنم هتبلا .دنروآی م دوجو هب نیوکت ملع رد یصاخ
 دوشی م ماشد ار یهلا هیلک عامسا زا هدشه دیباز ملاوع

یراثا .تسا هتفه ییاههتخودنا و تافصد ،فلتمخ یاهت یعقوم بسانت هب ام زا مادکره دوجو رد
 نیا و ،دراد رارق ام دوجو رد هک تسای یاههتخودنا و تافصد نآ هجیتت دنکی مروهظ و زورب ام زا هک
 و داهن کئی لوئسم دیاب ،تسای بولطم ددر و همدینسپ شربیدت هوق هک یصخش .تسای هپیدب بلطم کئی
 هکارچ ،دوشی م ادیب داسف دنک ضوع ار ود نیا یاجرگا ؛تسین ددن آ رد هکی سک نآ هذ ،دوشن نامزاس
 توافقت زین یجراخل مع ،تافصد نآ فعض و توفق رادقم هب و تسای ناسفت تافصد ولعم یجراخل مع
 دنادب ار تاکز ماکحا و مارح و للاحل ناسم هک یرادقم هب ،هیرق کئی دجسم رد ت عامج ماما .دنکی م ادیب
 هک ی دجسم ت عامج ماما درومرد دنفسوگ و واگ هب طوبرم لئاسم زا علاطا فرص یلو ،دنکی م تیافک
 یاج هکی تروصرد و دوب دهاوخ یفکم رگید ،دنتسه یملع یملع حوطس یاراد نآ ناگدنک هعجارم
 دروآی م رابه داسف یرگید و ،مدش عیاض اهنآ زا یکی رمع ،دنک ضوع ار رفدود نیا زا مادکره

ویند یاهت موکد یرادمل هج نوماریپ ی نارهظ هملاع موحرم ملاک

شوخ و لضاف دارفا یهاگ ودول هچ هتسد زا دعب یاهل اس نامهر رد میلع الله ن اوضر دلاو موحرم

1. 40 ص ، 1 ج ، یفاکلا

محرّم دننام؛ دندومرفی م توعد مئاق دجسم هب، دندک حرطم ار زور لئاسم دنتسناوتی م هک ار ی ناید مه ار ناشیا دنوادخ هک ی غلاب ردص محرّم رگید و دناهتقر دنوادخ ت محرّم هب آریخا هک ی رذآ اللهتیا دهد رارق دودخ ت محرّم دروم

ابیرقت و مدوب کچوک عقوم نآ رد هکنیا اب دندب. دوب ناییش و خ و غیلب رایسب ی غلاب ردص محرّم همهر زا متساوخی م هک تشاد دوجو ی سسجت میحور کین مرد نارود نامهر دی لو، متشاد لاس تشه قافتا هب ار ناشیا لو و دمآ می نیشام ی غلاب ردص محرّم رینم مامتا زا دعب اهبش. مروایبرد رس زیچ تبحص هب دندب. دروآ می متشاد گنھا ن بایخ رد هک ی لزنم هب ار ام دعب و دناسری م لزنم هب اقا محرّم مراد ن هذ رد ی ریغت چیه نودب ار اهنأ مامت ن لاا و مدادی مشوگی بوخه دشی م هار نیبرد هک ی یاه یولج ت مسقر د مهنم و بقاء ت مسقر دی غلاب ردص محرّم اب اقا محرّم هک اهبش نآ زا ی کی هچ رب ایند هکلب ناریا معماج اهنتهنک دمآ ش پپ ایند عامتجا مرادا تیفیک زا تبحص، میدوب متسشن نیشام دندومرف و دندرک ور ی غلاب ردص محرّم هب ناشیا. ددرگی م ی روحم

نیناوقایا دننکی م عضو اهت موکد هک ار ی نیناوقا دینیبب امش! لهج، ددرگی م لهج ساسار ب ایند، اقا؟! تایدام هب ندیسر و توهش، ایند ی بلط ترثک ساسار ب ی نیناوقا ی ت سا ی یلاقعو ی قطنم و ی ملع، دندک باختنا ایند رد ار یروهمجسینر دنه اوخی م ی تقو هک مداتقا قافتا ماگچیه رضاحل احرد ایآ یروهمجت ساسر ی تاباختنا غیلبت ی ار ب هکنیا لآثم؟! دندهد رارق هجوت دروم ار وا ی ملع کرامش تاغیلبت رد سینر هب ی در فرگا. دندهی م هشیپرنه کیت تسدهب ار ایند هک تسانعم نیدب دنروآ می ار ا ههشیپرنه اکیرما هکنیا زج، دیراد ی صصخت و کاردم و ملع هچ، ی ماظن هجرد زا رظنفر ص امش هک دیوگب قار عروهمج ی خساپ، ت سا ندانسیا دودخ ی پایور و ندرک دوبان ار تکلم و نتشک ن رنه و صصخت: دیوگب تشاد دهاوخن

ی دارفا زا رفد صد آتیاهن، دنک رفسد رگید روشک هب ی روشک زا دهاوخب ی عرتخم ای دنمشناد رگا رد مراد دای هب اصخش هکی لاحرد، دنوری م و ا لابقنسا هب دنتسه سامت رد وا اب و دنسانشی م ار وا هک ات، دوب دمآ ناریا هب ی جراخ ی ا ههشیپرنه زا ی کی ی تقو هک دوب هدش متشون ق باس نامز ی ا ههسانزور ت سا لهج ت موکد تهجهب ایاضق نیا مامت؛ دوب هدش متسب ماگدورف ی اهن ابایخ ی رتمولیکود هب دگلا دنچ و دنوری م ی جراخ ی اهروشک هب ناریا زا هک ی دارفا هب تبسن بیجع لابقنسا نیا ایآ دصردت صشل قاعد، دصرددون مییوگنر رگا هک ی اهنئسم مهنآ؟! ت سا لقع ساسار ب، دندنزی م پوت کیت ت سا زورما ی ایند لقع و ام لقع نیا؛ ت سا سناش هب طوبرم

و ربه ن اونعهب هک ام! دنریگی م عضوم هیضق نیا لباقم رد زین مدرم ن ار ادمدرس هکنیا بللاج، ی ساسا نایرج نیا زا رتائم و هنلاعفنم، میتسه لامک ت مسه ب معماج دندهد ت کرد و دندهد طخ و ردیل درادن ار عقوت نیا ام زا هک مینک ملاءا ی یایند هب ش زرا کین اونعهب ار نآ

دوشی م جرخش زرو ی ار ب ایند رد مزورما هک ار ی بیجع غلابم نیا زا مر از هکیرگا هک دنیوگی م ایآ؛ دوشی م متشاد رب نیمز یور زا ضارما مامت هشیپرنه لکروط هب، دندک ی نا هج تشادهب دوبهب فرصد رارق فرط کیت رد دراد دوجو هک ار ی تکلاف و ضررم، ی گراچیب، رقف همهنیا هک ت سا ی یلاقعو اعقاو هک ت سا ساسان یارب؟! میهد رارق رگید فرط کیت رد ار فرطنأ هب فرطنیا زا نیا قان دیدود و میهد «ددرگی م لهج ساسار ب ایند»: دندومرفی م ناشیا

دینکی م زابار ویدار چیب ی تقو؛ تسیند ملع ساسار ب ایند تیروحم هک ت سا نآ ملج نیا ی انعم لئاسم لیبق نیا و نتشک و ن تفرگ و ن دز زا تبحص، ی ملع ت ایفشک و ی قلاخا ی لاعت زا تبحص ی اجهب! ملع هذ ت سا لهج تیروحم نیا؛ ت سا

رد لهج ت موکد نوماریپ هملاء محرّم ملاک هب تبسن ی غلاب ردص اللهتیا محرّم دیکات

زورما ی ایند

بش مهن ناشیا و دندومرفی غلاب ردص محرّم هب ار بلطم نیا اقا محرّم بش نآ رد ل احل کی لع

لهج ساسار ب ایند دیوگی م یرکفته زغم نینچ دینییب: دنتفگ و دندرک نایب ربنم یلاب ار نآ نیع دعب
»تسا

دجسردی غلاب ردص الله ایآ ن انخست تهجهب، یلم تینما نامزاسه به ملاء موحرم راضحا مناق

به امشد یربنم تناها تهجهب هک دما هقرو کید اقا موحرم یارب تینما نامزاس زا، دعب زور ود
!دیرواید فیرشت تینما نامزاس به، ترضحی اعا

تسرد امشد فرد مینادی م ام: دود هتفگ، درک تبحص ناشیا اب تینما نامزاس رد هک یصخش
ربنم یلاب رد اقا نیا هک ار یبلطم نیا: دندوب هومرف ناشیا؛ «درک نایب دیابن ار یفرد ره یلو، تسا
اما، میراد یصوصخ فرد رازه مه ام: دود هتفگ زینوا «تسا هودب یصوصخ تبحص کید دنا هتفگ
تسا هچن ناشیا رگم: دندوب هداد خساپ اقا موحرم «؟دوش حرطم نورید فرد نیا دیتشاذگ امشد ار چ
صیخشت دیابش دوش و تسا تبحصشوخ و لضاف و فورعم یربنم ناشیا! مکنک یریگولج نم هک
»دنگن نایب ار یزیچ هچ و دنگ نایب ار یزیچ هچ دهد

ار یغلاب ردص موحرم رگید هک دنتفرگ دهعت دلاو موحرم زا هصلاخ و تسا لصفم نایب رد نیا
دنتکذ توعد

یها عامسا به ل هج رد ناهج یاهی ریگرد و اهتیمورحم مامت به شیر

یتملاس هیلوا تاناکما زا یتمد کلامم زا یرایسب و هتشگ مکاد ایند رد تکلاف و رقف هکنیا، یراب
طاطحنا رد همه یگنهر ف رظنه طقنزا هکنیا، دناهاتفا رگیدکی ناج به همه هکنیا، دنمورحم ی تشادهب و
تسا لهج زا مامت، دنداد رارق

یمند اقیرفا به ار دازام دنگ، دراد هگذ تباث ایند حطسرد ار دوش دنگ تمیق هکنیا یارب اکیرما
و دودو مسا به و دناهیمهفند ار راگدرورپ قزار مسا هئا و تسا لهج زا نیا؛ دزیری مایرد رد و دهد
ایند نیا رد رفد کیرگید و دندرکی مذ یراک نینچ دندیسی م رگا؛ دناه دیسرن راگدرورپ میحر و نامحر
دنامی مذ یقاب تالاکشم یاراد و تسرپرسن و دب

قطنم هذتسا لهج رایتخا رد یویند تاناکما

هک یلئاسم رد ار کلامم میامرس ایآ؛ قطنم هذتسا هتفرگ رارق لهج رایتخا رد دوجوم تاناکما
رد؛ دنتکی م ماهوا و تالیخت فرص و دنتکی م نورید ماچ زا ار تفند! دنتکی م جرختسا هعماج هفنه
دراد رارق هعماج طاطحنا تهجرد و تسا لماکت و دشر و تفع یفانم هک یلئاسم، تاغیلبت، اهملیف
دنتکی م فرص

ی نایمکن نیا سیئر. تساکیرما تسد رد ایند تااعلاطا و ی ناسرربخ هکیش و یغیلبت ی نایمکن نیرتمهم
هچ هذنیآ یاهل اسرد و دراد دوجو ی تانایب و لئاسم هچ هک دنادی مادخ و تسا تسینویهد صخش کید
!دما دهاوخ مدرم رسرد

چنپ هسسوم نیا رد؛ دندازگی مذ هک ار نینموملاریم حابصد و لیمک یاعدی نایمکن نیا تاغیلبت رد
رد ناداتاوفر، ی ناسفنی اهدادعتسا و لیصل لئاسم نفر نپیزا، عاشحف، تیانب، تناپخ یارب هار رازه
و عاشحف یارب ییاههار یتمد هکنیا. دراد دوجو رشب یقطنم لقع و ی ناسنا هینب ندادتسردا، کلامهم
ددرگی مل هج ساسار ب ایند هک تسا تهجن یا به دوشی م هداد رارق رایتخا رد تیانب

راگدرورپ عامسا تقیقذ زا تیمورحم به ل هج قیقد یانعم

و قزار مسا رد هک رادقم ره به و دندر بدم و ریدم رایسب اقاقتا؛ تسیند یریبدت ی لهج زا روظنم
ش وختسد ار مدرم و دناهاتفا و لجریبدت و تیریدم رد، دناهاتفا بقع راگدرورپ فوطع و میحر و دودو
دناهدرک دوش بهعلم

سفن رد یها عامسا نداد ققحت یارب کلامم مهم هفیظو ود

نیوکت هفلتخم ملاوع رد یلیاسو و رازبا و اههار زا، هاع تروصهه ار دوش تاحر، راگدرورپ

قَّحْم دُوخ دُوچو رد ار ی هلا عامسا تقیقد دناوتب ناسنا هکنیا ی ارب؛ دراذگی مروهظ و زورب هصنم هب دهد رارق هجوت دروم کولسرد ار هلئسم ود دیاب، دنکر روبع اهما ن آ زا و دنک

اهنآ ی قطنم تهج ن دشن شور و تافصد و عامسا تخانش: لوا هفیظو

الَّئِم؛ ت سا ی هلا تافصد و عامسا ی قطنم تهج ن دشن شور و تافصد و عامسا تخانش: لوا هلئسم ایت سا شزرا کیت تبحم و دو ایآ؟ تسیند حیحصد ایت سا حیحصد دء ایآ هک دوشن شور در فی ارب دیاب و تفوطع و تمحر و کمک ایآ؟ لامک دضد ایت سا لامک، تفرعم هب ن دیسر و ملء ایآ؟ شزرا فلاخ؟ شزرا دضد ایت سا شزرا ی نید عاقدصا و ناگراچیپ زا یریگتسد

قلذ ملء رد دوخ تافصد و عامسا مطساو هب لاعتم دنواذخ هک دمهبف دیاب ناسنا رگیدت رابع هب ی م ی سک هب روفغ. دنک کاردا ار دنواذخ ندوب روفغ و وُقَع، رداق، میلء، دودو ی ناعم و دنکی م ریبدت نیا ایآ؛ درذگی م و دنکی م نیء ضمغ و سفنک، تهجر هزا ماقتنا ناکما و تردق نیء رد هک دنیوگ؟ شزرا دضد ایت سا شزرا تفصد

هرمزور ی گدنز رد تافصد و عامسا ی لمء ی ریگراکه ب: مود هفیظو

دوخ دوجو رد و دریگ راکه ب ار تافصد و عامسا ن آ، هلئسم نیا مهفزا دعب ناسنا هکنآ: مود هلئسم زور رد و دنک راک و دوش دنلب بشد دیاب کلاس: «دنیا مرفی م هک ت سا ناگرب هلمج ی ناعم نیا. دنک قَّحْم داضت و تعنامم و تضراعُم ماقم رد هک ی سوفن بشد رد و دراد تنوکسد و ش مارآ بشد^۱». دنک چرخ دوش دنلب دیاب ناسنا اذل؛ ت سا هدامآ ناسنا لاصتا ی ارب تیعقوم تهجر هزا و دنکی م تحار ت سا، دنتسه زور رد و دندنبر راکه ب دنیا مرفی م م لاسلا هیلع ق داصد ماما ار هچنآ و دنک رارق رب طابتران دناوخ زماناب و یروئت ی هاسرد ی ارب چیرشتن نامه دننام ی لمء اداقا نیا؛ دنک هدایب عامتجا رد ار هتشذگ بشد بلاطم ت سا.

ار لهج و سفن رب ملظ و دیحوت ی ناعم و «دودو ای» ی ناعم لوا هبترم رد دیاب کلاس هکنآ هصلاخ بشد رد راکذا نیا هب دعب هبترم رد و، دمهبف^۲ (ن یملأظلا ن م ت ن ک ی ن ا ک ن ا ح ب س ت ن ا ل ا ا م ل ا ی) مرفق رد زور رد، دوشی م ادیب مقرج و ماهبا تروصه ب و ا ی ارب بشد هک ار ی تلااح س پسو و دشاب هتشاد ل اغنتشا. ت سا مهم هلئسم نیا؛ دنک هدایب کیرش و قیفر، عامتجا، هداوناخ، دوخ اب طابتران رد و

تقیقد ی لمء ی ارجا رد یراصنا الله تیا ن ادرگاش زا یرایسب اب ی نار هظ هملاء توافت ی هلا راکذا

هب و دندمآی م نار هظ هب ن ادمه زا هیلع الله ناوضر ی راصنا ی اقا موحرم هک مدوب هلاس راهچ هدنب ی م نشوج ی اعد و دندمآی م ناشیا ن ادرگاش هبش هک مراد دای هب. دنتفری م ناشیا هداماد زا ی کیل ز نم م هاب همه و دنداوخ

بلاطم نیا ایآ اما؛ دنتفگیم^۳ «بَر ا ی ر ا ن ل ا ن م ا ن ص ل ذ ث و غ ل ا ث و غ ل ا ، ت ن ا ل ا ا م ل ا ی ا ی ک ن ا ح ب س»!؟ ت سا نایز درو افرصد و دبلطی مزار ی ندرک هدایب و ندرک لابند و تیعبت ناشیا هک دوب نیا ی راصنا ی اقا موحرم زا دعب ی اقر و عابر قا اب دلاو موحرم ی شم فلاتخا فرصه ب ار دوخ سفن ن ارگید اما؛ دندرکی م هدایب عامتجا رد دندینشی م دوخ دیتاسا زا هک ار ی بلاطم ی اعد و ظفاد رعش ن دناوخ هب ار دوخلد و دندوب هداد تداع ن دناوخ رعش و ناگرب رکذ و ی ناسل درو

۱. ۴۲ ص، یراگتسر نیبآ؛ ۸۰ ص، ۴ ج، م لاسا تموکدر د هیقف تیلاو

۲. ۳۹ ص، معیش گنهر فرد نیعیرا. ۸۷ میا (۲۱) عابینا مروس

و رکفر هزا و، ماس س پسو و انذ و دمحر هزا ی هز نم وت؛ تسیند وت سدقا تاوذ ج دوجو ملء رد ی رثوم و دوبعم چیه «معسد و فیعضد لقع و مصقاند تأیذ و دوخ راکفا اب ار وت ام و)، دوخل لاجاوذ تاوذ هب تبسن ام کاردا و م هو و لایخ رد و منار کنایز زا ن م هک ی تسر ده ب (ی تسه ام لایخ و م هو زا رترب و رتلاب وت و، مینکی م بلط دوخ دودحم ی دوجو «مشابی م ملاحظ رادرک و راکفا نیا اب دوخ سفن

۳. ۴۷ ص (ی معفک) ح ابصملا

¹ دندوب مدرک شوخ اهب شد رد نشوج

ن آ تقیقد هب ن درکن لمع تروص رد ی هلا راکذا یرمئی

ن آرق ریغ تروص هب راکدرورپ ملاکو و ی سدق ثیدن نشوج ی اعد؛ تسین ی مک ی اعد نشوج ی اعد و تفص و مسا کیورازه، دناوخی م ار اعد نیا هک ی سک² بتسا همدش ل زان ربمغیپ سفن رپ هک بتسا ش شوپ تحت رد ار دوخ هک بتسا نیا شیانعم و مدرک نایب ار راکدرورپ فاصوا و ی ماسا زا تملع ی دارفا نینچ و دوشی مذ ماجنا یراک اعد نیا تارقف مادم رکز اب افرص اما؛ بتسا هدروارد تافص نیا سرد و ناكد، ماگراک، بطم، رازا برد زور و دنیوگپرکز بشدرهل اسد صدرگا؛ دننامی مدن نیمه رد دوشی مذ بتترتم ن آ ر بی شزرا چیه، دننکد هداپب ار بشدرکز ن آ، ی گبیط ثحبو

ی ونعم و ی دام روما رد تسرامم و نیرمت موزلا

لئاسم زا ی اهلئسم ره بیقعدت رد ناسنا؛ درادن ادخ هار هب ص اصتخا سفن نیرمت موزلا هلئسم ی م اهدادعتسا ن دیسر تیلعف هب بجوم نیرمت؛ دسرب دوخ فده هب دناوتی مذ نیرمت زا ریغ هب، ی ویند دوش.

ی هلا راکذا و عامسا هب ن اربمایپ زاینه هجو

و ایند رد ناسنا لوزن تتهج هب، ی هلا قیرط رد تکرخ و کولسوریس هک دنکی م روصت ی ضعب اهباجد نیا، بتسا متفرگارف ار ناسنا دوجو رسارس تلفغ هدرپ نوچ و بتسا ن آ هب ندرک ادیب قلعت ن آ و دنک هب قارم و مدهاجم دیاب ه لصاص نیا ی ط ی ارب ادل و، دنقیب ه لصاص بوبحم و وا نید هک همدش بجوم ثحب ی اجد و بتسا حیحص بالطم نیا. دیامن لمع ن آ قبطرب و دهد رارق رظنم ار ی هلا تافص و عامسا بتسین مامت هلئسم ی لو، دراد

ملاوع و ایند نیا رد، لامجا زا جورخ و لصفم و طسبم تروص هب هک ی هلا تافص و عامسا تیدودحم ماقم رد هک قلاطا ماقم رد ی هلا تاذا زا هک یرائا زا دناترابع، دندهی م ماجنا راک ایند قوفام دناهدیرگ ثعینم و متفای شوارت

و تیدودحم ماقم رد هک قلاطا ماقم رد وا ملع هک بتسا ن آ لامعتم دنوادخ ندوب ملاع ی انعم رد وا تردق هک بتسا ن آ دنوادخ ندوب رداق ی انعم؛ دسرب وا ملع هب دناوتی مذ مرکا لوسر ی تدس کچیه و رئا هک تردق ن آ ی اهنتم هب دناوتی مذ ملاسلام هیلع همناسن دقم دوجو ی تدس کچیه و بتسا قلاطا ماقم دسرب بتسا تاذا هدیاز

ی لو، بتسا بلاغ و مکاد ملاسلام هیلع همناسن سفن رپ هک بتسا تاذا تارئا زا یرئا، تیلو هلئسم ربمغیپ ادل؛ تشاد دهاوخ تافانم قلاطا ن آ اب دیاب نیت بلانق رد تیرهظم نیا رگا هک بتسا نیا رد تبحص، تسوا هدارا تحت رد و وا کرابم سفن زا ثعینم نیوکت رد ملاوع عیمج هک تمظع و ماقم ن آ اب زین مرکا «! امرق تشیب تدوخ رد ارم ریحت ن م راکدرورپ ی³؛ اُرُیْحَتْ کِیْفِی نَدْرِ بَر»؛ درامی مضرع رمع رخا ات «اُرُیْحَتْ کِیْفِی نَدْرِ بَر» ی وبذ ملاک ی انعم

ی ماگنه ات اریز؛ نکدایز تدوخ هب ارم ملع، ار اگدرورپ هک بتسا ن آ «اُرُیْحَتْ کِیْفِی نَدْرِ بَر» ی انعم ریحت، دیامن ادیب علاطا ن آ تایصوصخ رپ و دنکد ادیب تخانش و تفرعم و ملع ی عوضوم هب ناسنا هک نوچ، دندهیل فط کیت سد هب ار ینمشزرا نایلرپ رگا. درذگی م هلئسم زا ی داء دید کیت اب و دنکی مذ ادیب ص صختم سانشرهاوج کیت سد هب ار نایلرپ نیمه رگا اما؛ دنکی م یزاب هب عورش ن آ اب، درادن تفرعم دش دهاوخ ریحتم، دندهب بارجم و هدیابیند و

هب هک بتسا ربمغیپ؛ مبیوگب «اُرُیْحَتْ کِیْفِی نَدْرِ بَر» و مینک ادیب ریحت ات مینکی مذ کاردا ی زیچ ام

¹ ۴۳ ص، درجم جور هب دوش عوجر

² ۲۲۷ ص، تاو عدلا جهه هب دوش عوجر

³ حرش؛ ۳۲۶ ص، دابعلاداصر؛ ۷۳ ص، مکلا صوصف؛ ۵۴۵ ص، ۲ ج؛ ۲۷۲ و ۲۷۱ ص، ۱ ج، هیکم تاحوتف

۵۳۵ ص، یراوزبسی داه لام، ی نسطلأ عامسلا

تسا مدرک ادیب علاطا دنوادخی یاهنتنالا و قلاطا دوجو زا و ،هدیسر راگدرورپ مدع تقیقد
 ،مشاب هتشد علاطا ی نیریشن نیا رد دوجوم رکشد و درآ هب تبسن طقف هدنب تسا نکم لاثم ابنم
 ربمغیبرگا لاح ؛ دشاب هدیسر نآ رد دوجوم داوم تیاهنه هب ،دراد یرتشیب علاطا هک یرگید صخش اما
 رگید ،دشاب هدیسر راگدرورپ مدع بتارم همه هب دراد علاطا عی شد کیت ایوتحم مامت هب هک یدرف دننام
 تشاد دهاوخذی یانعم «ی ندر» ترابع

ی شاقند رد کلملال امک ی تسدریز نوماریپ ی تیاکد

هدوب یریظنی ید شاقند تفگ ن او تب دیاشد و دراد ی فورعم رایسب ی اهلوبات هک کلملال امک لواحد رد
 دنکی م لقن نیچتسا

هناختاک ل ونسم و دنکی م میدقت ی لم هناختاک هب ار دوخ ی اهلوبات زا ولبات دنچ کلملال امک ی زور
 نآ و دوشی م هتفسار ب هئسم نیا زا کلملال امک .دتسرفی م و اربار ی غلبم اهلوبات نیا زا ی کیل باقر رد
 زا ی کی دننام ،دنهذب ارم ی ولبات تمیق دنه اوخی م رگا: «دیوگی م دارفا نآ هب و نادارگی مرید ار غلبم
 »! مزارید اهنآ هب نم ،دندرک داهنشپ نیمز یور رد هک ار ی غلبم رهات دنروایید ارم ی اهلوبات
 مدرک تسرد اوقم زا هک ار یرتمی تناسد دانفهد تصشد ابیرقت هناوتسا کید و اهلوبات نآ زا ی کی دعب
 هناوتسا نآ لاح !دینکن ماگن یرسرس ،دینکی م ماگن ی شاقند ی ولبات نیا هب ی تقو: «دیوگی م و دروآی م ،هدوب
 صیخشت و دیمهفب ار شاقند رنه و ی تسدریز ات دینک ماگن مشچ کید اب و دیرانگب ولبات نیا ی ایاوز رد ار
 »دیهد

هک ی بیجع ی اهری راکمزیر رایسب هچ هک دنوشی م هجوتم ،دنکی م ماگن قیبرط نآ هب اهنآ هکی تقو
 صیخشت ار اهنآ دنواوتی م ،دشاب ی شاقند ل ها دوخ هک ی سک طقف و هدوب ی فخم نانا مشچ زالوا مرظن رد
 !دمهفب و دهد

راکذا تقیقد هب تفرعم رد ملاسلا هیلع ماما جایتحا رس

رد نم: «دیامرفی م یرصبن اوند هب ملاسلا هیلع قیاصد ماما ارچ میوشی م هجوتم هک تساجنیا
 «الله لآ اهل لا» هملک زا ملاسلا هیلع ماما هک ی یانعم .متسهل و غشم درو و رکذ هب زور هناوتسا ی تا عاس
 راگدرورپ ضیف بلاجتسا ی اربار دوخ هشیمه ملاسلا هیلع ماما .دیسر دهاوخذان هذ هب ماگن چیه ،دمهفی م
 بتفگی من «الله لآ اهل لا» تسنادی م ی نغتم ی نعم نیا زا ار دوخ رگا و دنیبی م جاتحم

کولسوریس رد هبقارم و نیرمت ترورض

طابترا ،قصد ،تدابع رد نیرمت ؛تسا نیرمت هب زاینه هئسم نیا هب ندیسر ی ارب ل اهل کی لع
 ج راخذ ملع رد تسا عایلوا و ملاسلا رظندم هچنآ ندرک هداییو یراکتسرد ،هداوناخو ادخ قلخاب حیحص
 هک ار ی بلاطم کلاس هک تسا نآ هبقارم ی نعم .تسا هبقارم ،قیبرط نیا ی ارب مهم طیارش زا ی کی
 دریگ راکه بزور رد تسا هتفرگ دای

۱ اذادنا ملاظ گنز رد هنیان نوچلد *** زور ندروخی م هک شوکر نه بسکر رد زور
 ی زمانه هب ناسنا رگا اما ؛دنک بسک دوخ ی اربار بشن آن رنه زور رد و دوش دنلب بش دیابن اسنا
 هک ی فراغتم تیفیک نیمه هب ار دوخ ی گدنز دعب و دنک هدنسب دوشی م هداوخذ فیلکت عفر ی ارب اهنه هک
 هدع دنوادخ ؟۲ «ل ها اهل مار غلاف لآ و» هک میوگب دیاب ،دنار نگب «دش دهاوخذ هچ تسین مولعم» دنیوگی م

۱ ۱۵۰ ل زغ ،ظفادن اوید

۲ ۳۰۶ ص ، ۲ ج ، توکلمرار سا ۱۶۲ ص ،ضرافنبا نوید

ل ها اهل مار غلاف لآ و ، ادیهش *** هب تمف ادیعد ایجن آن تئشن ا و «

ل حنلا بتجامل حنلا عانتجانود و *** هب شعید ملع هجی ف تمی مل نمف

زا و ی نک ادق ار دوخ قوشعم و بوبحم هار رد دیاب ،یوشد لئان یدمرسد تداعسو یدبا تاید هب هک ی هاوخی م رگا " یرگید دارفا تروصن یارغرد ؛ی هد عاجرا دوخل صا هب ار ی تسه و ی زاسد دوبانو و حم ار دوخو یرننگب دوخی تسه دنادهیزگر ب دوخ ی اربار و ا تب و بوبحم قشع هک دنتسه

دندسرب ی تسه همشچرس هب و دندک لمع بلاطنیا هب و دنیا یی هک دراد ار یرگید

طخ نیرمت رد بآتکلادامع مامتھا نازیم زا یتیاکد

هک ناشیا میتفرگی م طخ میلعتی ناخریم نیسد دیس موحرم ،فورعم طاخذ تمدخ رد آقباس ام نابایذ نییاد تمسق رد ،تشونمی طخ رتهب دامعریم زا هدنب داقتعا هب و دوبی فورعم رایسب طاخذ هسلجره و هسلج هسد هتفره ام ؛دنتشاد دماوتفر اجنأ رد زینده طاخذ هک تشاد ای هباتکلاراد ی دعس درکی م تبحص ام ای ییاجره و یرد ره زا ناشیا ؛میتفری م هباتکلاراد نأ هبت عاس هسی لا و دبیرقت دادی م قشمرسد ام هب ار رخآ عبر کپی و

دندوب طاخذ و دره (رتکچوک درادرب نسد دیس و رتگرزب درادرب نیسد دیس) ی ناخریم ناردارب هک مراد دایه و تشاد رارق لایاب مقبط رد همشچرس رلاسهپسد دجسم یوربور نسد دیس هباتکلاراد نلأ .تشونمی ار اهنأ وا و دندرکی م معجار م نسد دیس هب مئاق دجسم تانلاعا پاچ یارب اقا موحرم .تسا دوجوم هدنب دزرد ریدغ دیع و نابعد همد ،نابعد موس هبعجار ناشیا ی طخخسز زا یرایسب دوبرتداتسا رایسب درگاشد تیبرت رد نیسد دیس اما ،دوب هبتر کپی رد ابیرقت زیندرادرب و دنیا طخ

هبعجار ،تشاد ی بلاطم دوخ هتشر رد و دوبی ایتخدرم هکی ناخریم نیسد دیس موحرم یزور نم ردپ :تفگی م و درکی م تبحص دسری منی ییاج هب مامتھا نودب و دشاب هتشداد مامتھا دیاب ناسنا هکنیا ش داتسا زا ار ناتساد نیا «مامتھا» هبعجار ناشیا .دوبی فورعم طاخذ زیند نیسد ی ضترم دیس :تفگی م و درکی م لقتنم یارب اب آتکلادامع

" :تفگنم هب و تشونار ییاهق شمرسد ؛متفر بآتکلادامع م داتسا دزن هک دوبی اهبشر اهج زور « محفص و دن اوارفتقد اب معمج و هبشچنپ زور رد زینم " .رواید هبش زور و نک نیرمت ار اهو شم نیا بآتکلادامع هباتکلاراد هب هذت عاس ابیرقت هبش زور ،ماهیشک ی دایز تمحر هکنیا لایخه و متشون ی ا متفر

فالتخم ی اهلطخ زا قرو ی دایز رادقم و هتشدانگ زیم یور ملق عون دنچن ناشیا هک مدید ،مدیسر ی تقو متشش و مدرک م لاس ؛تسا نتشونل وغشم زونه و مدرک قشم مایسد .مداد ناشنار محفص و مهنم " ! منیب ار تقشم " :تفگ

نیا !؟ ای ایتشون محفص و طقف هبش ات هبشرا هچ زور زا " :تفگ و تخادنا ار نأ و درکی هاگن نم ! مادمأ اجنیا نم هک تسا حبص هذات تشهت عاس هب طوبرم هشد هتشانبا مه یور هکی ذغاک رادقم «! مادمش بآتکلادامع هک مادمدرک لمع هنوگنیا

تسرامم ریثأت نوما ریپی ی ناخریم نیسد دیس موحرم ،ریهش طاخذ زا یتیاکد

بصد هباتکلاراد راویدورد هب ار² دوخ نادرگاشد یاههتشون ی خرب ی ناخریم نیسد دیس موحرم ش قیفوت دنوادخ و دراد تاید زین نلأ هکناشیا نادرگاشد یرتزر بم و نیرتهب هک تفگن اوتی م .دوب مدرک رد» :تشاد دوجو طخنومن کینیا اجنأ رد ناشیا زا ؛تسا ی ناخریما ی اقا بانج فورعم طاخذ ،دهد³ .«تسین هراختسا چیه تجادریخ راک

هدنب هب و دروا ترابع نیمه زاش دوخ طخنومن اب هارمه ار طخ نیا ی ناخریم موحرم یزور اب طخ و دنیا هچرگ» :متفگ و مدرکی هاگن «؟تسیچ رد طخ و دنیا نیب قرف نییب» :تفگ و داد ناشن

ل ابند هب هکی سکو ؛تسا هدیسنرن ادواج ی گدنز و تاید هب ،دنکذ رائد ار شناجو دوشنی ناف بوبحم هار رد هکی سکو س پ نارگو تخسوارب و تشاد دهاوخم ار روبنز شینع قوتول محت ،دشابمی م بانو صل لاخل سع هبی بایتسد و لاصحتسا «.دمأ دهاوخذ

1.تسا هتشونار رلاسهپسد دجسم یاههتسدلگ و هذأم یاههیتک هک تسا ی سکنامه بآتکلادامع

2.میتشاد کیلعم لاس رگینکی اب عقوم نأ رد ام و دنافورعم زین ناشیا نادرگاشد

3: ۸۰ ل زغ ،ظفادن اوید

تسین هراختسا چیه تجادریخ راکرد *** دوبی مد شوخی هذ قشع هبلد هک مدره

«دراد ی صاخ ی گتخپ و تحلام کید امشد طخ هک دسری م رظنه بی لو، دندر ادنی توافق ر گیدکی

:تفگ خساپ رد نانشیا

وا رگا! تسا راکل اسی سد لصاد، ی گتخپ و تحلام نیا. میوگب و ته به ار هتکن نیمه متساوخی م
!ی داد ص یخشد و ته هک تشاد دهاوخ ار ی گتخپ نیمه ش طخ، دنک ش لات ل اسی سد م
رد ار ی هلا تافص و عامسا ن آ، تسرامم ابدناوتی م ناسنا هک دوب نیا تیاکن نیا رکذ زا ضرغ
دسر بل امک به و دنک ق قحم دوخ سفند

¹مپاه دنام و تفصول و ارد ن انچه ام *** رمع دیسر رخآ به و تشگ مامت س لجم

ن تسب راکه به و ل مع ق یفوت دنوادخ هک میر او دیما! میتسه هدیوگ کید طقف ام و دیای م ن هذ به بی بلاطم
لوگ ار ام دنتساوخن اهنا؛ دنک تیازد ام به، دنتفرگ هجیتند و دندر کل مع اهنا به ن اگرز به هک ار ی تار و تسد
دنداد رارق ام رایتخا رد ار تیعاو و دننزب

لوصو رد، تسوا دوخ ی اضر دروم هک روطن آ ار ام ی ویند تاید و رمع دنوادخ الله عاشن!
زا ترخآ رد و ماسلام هیلع تیبلها تراپز زا ایند رد ار ام و! دیامرفب ریدقت تیلعف به اهدادعتسا
!دیامرفن مورحم ن اشتعافشد

دّمحم ل آ و دّمحم ی اعل صدّمهللا

¹. هچابید، ی دعسن اتسلگ